

CONSELLS D'AUTOPROTECCIÓ

DAVANT DE MOVIMENTS SÍSMICS O TERRATRÈMOLS

D'acord amb el pla especial d'emergències sísmiques de Catalunya (SISMICAT), el terme municipal de Girona presenta un risc sísmic MODERAT dins el context peninsular. Es troba dins l'àrea de previsibles sismes d'intensitats VII-VIII (escala MSK), segons el mapa de perillositat sísmica del *Instituto Geográfico Nacional*, per a un període de retorn de 500 anys. La correspondència aproximada entre el grau d'intensitat VII-VII (MSK) i l'escala de magnitud (Richter) seria 5,0-6,0.

Girona té un pla d'actuació municipal vinculat al Pla especial d'emergències sísmiques de Catalunya (SISMICAT).

Encara que li sembli a vostè que està poc exposat al risc sísmic, les mesures de prevenció ajuden a reduir el dany que pot derivar-se d'aquest risc si es materialitza.

En cas d'emergència, conèixer algunes pautes d'autoprotecció, ajuda a prendre decisions que pot afavorir tant la seva seguretat com la dels demés.

Mesures preventives en relació a l'estructura dels edificis:

- Si adquireix o va a construir un habitatge, asseguri's que compleix la normativa sismoresistent vigent.
- Revisi, controli i reforci l'estat d'aquelles parts de l'edificació que primer es podria desprendre's en cas de moviment sísmic, com són les xemeneies, alerons, balcons...
- Si l'edifici presenta esquerdes cal demanar consell a un especialista.
- Revisar les instal·lacions que poden trencar-se: l'elèctrica i les conduccions de gas natural, d'aigua i de sanejament.
- Els edificis presenten una major vulnerabilitat segons

Mesures preventives en relació a l'interior de l'habitatge:

- Reforci els prestatges a les parets.
- Col·loqui els objectes grans o pesats a la part inferior dels prestatges.
- A ser possible, guardi els objectes que es puguin trencar dins d'armaris tancats i baixos (ampolles de vidre, vaixelles, pots d'alimentació...)
- Intenti no penjar sobre els llocs on pot haver-hi gent asseguda o estirada (sofàs, llits...) objectes pesats (miralls, grans quadres,...).
- Asseguri's que les làmpades del sostre estan ben subjectades.
- Tingui cura de col·locar els productes tòxics o inflamables, en armaris i al fons de les lleixes. Cal evitar fuites i vessaments.

Si es troba dins d'un edifici en el moment de la sacsejada:

- S'ha de refugiar sota una taula sòlida, en un angle de la paret, en un pilar o paret mestra, o bé sota el marc d'una porta. En principi no intenti fugir.
- Allunyi's de les finestres, vidres, cristalleries, vitrines, envans i mobles pesats o prestatgeries.
- Ha de saber que durant la sacsejada molta gent és víctima de la caiguda d'objectes.
- No agafi l'ascensor, hi pot quedar atrapat o pot desprendre's. Quan marxi ho faci per les escales.

Si el moviment sísmic el sorprèn al carrer:

- Intenti anar a zones o espais oberts. Resti allí fins que passi l'episodi.
- Allunyi's dels edificis; si no és possible, intenti refugiar-se sota el marc d'un portal.
- Situï's lluny d'arbres, pals de telèfon, d'electricitat, semàfors, etc. poden caure
- No busqui refugi sota ponts, túnels o garatges, poden esfondrar-se.
- Si es troba dins d'un vehicle, quedi's dins i allunyi's de tot allò que perilli de caure.
- Si es troba prop del mar i observa que l'aigua recula, cal allunyar-se el màxim possible, pot produir-se una gran onada, tipus *tsunami*.

Recomanacions per a immediatament després del terratrèmol si es troba dins d'un edifici:

- Tanqui la clau de pas del gas i aigua potable, i l'interruptor general de l'electricitat.
- No utilitzi llumins, encenedors, ni res que faci flama. Pot haver-hi explosions de gas, si hi ha fuites.
- Ajudi a les persones ferides. Si s'escau demani ajuda.
- Quan obri armaris vagi en compte, podrien caure sobre vostè les coses emmagatzemades.
- Comprovi l'estat en el que ha quedat el lloc on es troba (habitatge, oficina, taller...).
- Si detecta olor a gas, fum o qualsevol altre producte químic, o observa que l'edifici està danyat, abandoni l'edifici. Recordi no agafar l'ascensor. Prengui la documentació, roba d'abric, els medicaments indispensables i una ràdio portàtil.
- Usi el telèfon només en casos d'emergència greu, i sigui breu. Les línies telefòniques es poden col·lapsar, cal afavorir que els serveis d'emergència puguin atendre les trucades urgents.
- Tingui present que els serveis d'emergència (bombers, sanitaris i policia) tindran molta feina per atendre les urgències, no els truqui per demanar simple informació o consell.
- Escolti la ràdio. Poden donar informació del succés i instruccions a seguir donades per les Administracions públiques.
- No faci cas, ni difongui, informacions falses o que puguin provocar confusió i afavorir el que la població tingui comportaments perillosos.

Recomanacions per a immediatament després del terratrèmol quan es trobi al carrer:

- Vagi a un lloc aïllat i protegit de la caiguda d'objectes. Camini pel mig del carrer, vigili les vores i les coses que poden caure.
- No entri dins de cases o edificis danyats. Ni tampoc al seu domicili si te dubtes sobre la seva solidesa o estat.
- Per precaució, encara que estigui al carrer no fumi, ni encengui foc, pot haver-hi alguna explosió a causa de les fuites de gas.
- Ajudi al veïns que requereixin especial atenció (gent gran, discapacitats...)
- Sàpiga que els animals de companyia poden tornar-se agressius o defensius. Si per motius de la catàstrofe vostè s'ha d'allotjar en un alberg o centre d'acollida, ha de saber que no està permès l'entrada d'animals, per la qual cosa els ha de deixar una reserva suficient d'aliment i aigua per un parell o tres de dies.

Recomanacions per a després del terratrèmol :

- Tingui present que es poden produir petits terratrèmols posterior al primer, són les anomenades rèpliques. Poden ocasionar destrosses addicionals, per això ha de mantenir-se lluny dels edificis danyats.
- Segueixi les instruccions que donin les autoritats a través dels mitjans de comunicació (ràdio, TV, premsa) o dels serveis d'emergència (policia, bombers...)
- Si col·labora amb tasques d'ajut al rescat i salvament, segueixi escrupolosament les instruccions dels serveis d'emergència (bombers, policia o sanitaris).
- No faci el curiós, ni deambuli per les zones afectades. Es perillós i pot entorpir les tasques de rescat.
- Tingui cura amb les línies d'alta tensió caigudes i amb els objectes en contacte.
- Eviti circular en cotxe. Pot haver-hi ponts, viaductes i túnels afectats. Es poden produir esllavissades i esfondrament de calçades.
- La conducció en una àrea molt afectada pot ser molt perillosa, degut als obstacles que pot trobar a la via pública. Tingui present que si es produeix una fugida en massa d'un lloc, pot provocar molt accidents i impedir l'arribada de l'ajut extern.
- No faci servir els serveis de sanejament de la zona afectada fins que s'hagi controlat que la xarxa de clavegueram està en condicions.
- Recordi beure aigua embotellada o bullida. Si es proveeix d'aigua de pou ha de saber que un sisme pot malmetre l'aqüífer i que l'aigua del pou ara estigui contaminada.
- Intenti anar suficientment protegit en el vestit i especialment en el calçat, per tal de protegir-se dels vidres i dels objectes punxants.
- Eviti les zones costaneres, ja que hi pot haver perill de grans onades com a conseqüència de sismes submarins (*tsunami*).
- Si els seus fills o filles estan a l'escola confii amb el personal del centre educatiu. Si tots els pares i mares van de cop a les escoles provocaran aglomeracions o col·lapses circulatoris que impediran el servei dels equips d'emergència.
- Si les Administracions públiques estableixen un pla de recuperació de la normalitat i rehabilitació segueixi les indicacions que es marquin.
- Cal tenir present que després de viure l'experiència d'un terratrèmol catastròfic, moltes persones, especialment els nens i nenes, poden demanar o necessitar ajuda psicològica per reduir l'estrès emocional. Cal buscar ajuda d'un professional. Les autoritats informaran al respecte.

Més informació

- Sismes. Departament d'Interior. Generalitat de Catalunya. Web <http://interior.gencat.cat/sismes>
- Terratrèmols. Institut Cartogràfic i Geològic de Cat. Generalitat de Catalunya. Web <http://www.icgc.cat/Ciutada/Explora-Catalunya/Terratremols>
- Ajuntament de Girona. Web <https://web.girona.cat/>
- Ajuntament de Girona. Twitter @girona_cat
- Generalitat de Catalunya. Protecció Civil. Twitter @emergenciescat